

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 4147/2018
06.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Желимир Јеремић, адвокат из ..., против тужене „Општа болница Чачак“, коју у ревизијском поступку заступа Снежана Цемовић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужиле и тужене изјављеним против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3895/17 од 27.11.2017. године, у седници одржаној 06.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле АА из ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3895/17 од 27.11.2017. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене „Опште болнице Чачак“ из Чачка, изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3895/17 од 27.11.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку П 3576/16 од 29.05.2017. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужилци на име накнаде нематеријалне штете исплати и то: на име претрпљеног страха износ од 600.000,0 динара, на име претрпљених душевних болова због умањења опште животне активности износ од 720.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 29.05.2017. године као дана пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, за већа тужбена тражења захтев је одбијен. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 436.675,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3895/17 од 27.11.2017. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке тако што је обавезана тужена да тужилци на име накнаде нематеријалне штете поред досуђеног износа исплати: за претрпљени страх износ од још 100.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због умањења опште животне активности износ од још 240.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 29.05.2017. године до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев преко досуђеног износа за претрпљени страх за износ од још 6.650.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због умањења

животне активности за износ од још 190.000,00 динара, са законском затезном каматом од од 29.05.2017. године, до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име наканде трошкова парничног поступка исплати износ од 605.900,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде ревизије су изјавиле обе парничне странке, побијајући је у деловима у којима нису успеле у спору. Тужиља због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, а тужена због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 399. раније важећег ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 125/04... 111/09), који се у овом поступку примењује на основу члана 506. став 1. сада важећег ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/2014), па је нашао да ревизија тужиље АА није основана, а да ревизија тужене Опште болнице Чачак није дозвољена.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Није основан ревизијски навод тужиље да је доношењем побијане пресуде учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 1. у вези члана 382. став 1. ЗПП јер је другостепени суд ценио битне жалбене наводе.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља се на Одељењу породилишта чачанске болнице породила царским резом 04.01.2005. године. Због инфекције вирусом хепатитиса Ц којим је инфицирана у постоперативној фази, хоспитализована је и лечена од 06.03.2005. године до 13.04.2005. године, на инфективном одељењу исте болнице, а затим и на Институту за инфективне и тропске болести Клиничко болничког центра Србије, где је у јулу 2012. године постављена дијагноза хроничног хепатитиса Ц. У периоду од 03.01.2005. године до 05.01.2005. године, на одељење породилишта чачанске болнице, поред тужиље, примљене су и царским резом су се породиле: ББ, ВВ (уносилац инфекције) и ГГ. Тужиља је са наведеним породиљама била смештена у истој шок соби, а потом и у соби за полуинтензивну негу, у којој оне нису могле самостално обављати тоалету и хигијену првих неколико дана, већ су то за њих радиле акушерске сестре. Тоалета породиља у постоперативној фази обављана је истим пеаном и лопатом, јер је у спорном периоду коришћен само један пеан за све четири породиље. Поред тужиље, вирусом хепатитиса Ц заражене су и породиље ББ и ГГ. Након спорног догађаја код тужене болнице је промењен протокол у фази пријема и обраде породиља, па је породилиште добило повећан број инструмената за личну тоалету (бријач за једнократну употребу, за сваки кревет у шок соби користи се један пеан, тубус се користи само једном) тако да се са система дезинфекције прешло на систем стерилизације. Из саопштења Министарства здравља РС од 25.03.2005. године и дописа Завода за јавно здравље Чачак од 09.03.2016. године, произлази да је утврђено је да је извор болничке епидемије хепатитиса Ц у Чачку, то што је једна од четири породиље имала хроничну инфекцију вирусом хепатитиса Ц стечену раније, па да су у припреми, извођењу операције и постоперативне неге утврђени пропусти који су могли бити пут преношења ове инфекције. Вештачењем судскомедицинског одбора Медицинског факултета у Београду утврђено је да је тужиља заражена хепатитисом Ц током боравка у

породилишту Здравственог центра у Чачку, услед учињених пропуста у придржавању хигијенским мерама наведене здравствене установе. Тужила је услед заражености вирусом хепатитиса типа Ц, трпела страх средњег интензитета, у трајању од 5-6 дана тј. од појаве првих здравствених тегоба до 06.03.2005. године када је хоспитализована на Одељењу за инфективне болести Опште болнице у Чачку, затим страх јаког интензитета у виду забринутости за последице болести и исход лечења као и бојазан да се зараза не пренесе на чланове најуже породице у трајању од око седам година, у периоду од хоспитализације 06.03.2005. године до јула 2012. године, када је поновљеним анализама и биопсијом јетре утврђено да код ње постоји хронични вирусни хепатитис Ц и страх средњег интензитета који је присутан у континуитету од 2012. године, када је сазнала да болује од хроничне инфекције вирусом хепатитиса Ц, а биће присутан и убудуће. Због свих последица код тужиле постоји умањење опште животне активности од око 30%.

На утврђено чињенично стање нижестепени судови су правилно применили материјално право када су применом чланова 170. и 171. Закона о облигационим односима (ЗОО) и члана 41. Закона о здравственој заштити закључили да је тужена одговорна за штету коју је тужила претрпела насталу у узрочно- последичној вези са пропустом њених запослених који су довели до преношења инфекције. При чему је досуђена висина накнаде нематеријалне штете од укупно 700.000,00 динара за претрпљени страх и 960.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због умањења опште животне активности правилно утврђена применом члана 200. ЗОО.

Одговорност тужене пре свега огледа се у чињеници да није поступала у складу са правилима струке јер су од стране здравствених радника запослених код тужене учињени пропусти у одржавању хигијенских мера, тако што је тоалета четири породиље (од којих је једна породиља била заражена вирусом хепатитиса Ц) обављана истим пеаном и лопатом, што је проузроковало преношење, односно обољење вирусом хепатитиса Ц и остале три породиље које су лежале у истој соби. Здравствени радници тужене се нису придржавали свих мера за обезбеђење хигијене у породилишту чиме би се спречило преношење инфекције.

Супротно наводима ревизије тужиле, другостепени суд је приликом одмеравања висине одговарајуће правичне новчане накнаде за претрпљене видове нематеријалне штете (страх и душевне болове због умањења опште животне активности) водио рачуна о значају повређеног добра и циљу коме накнада служи, имајући у виду њене године живота и све критеријуме сагласно члану 200. ЗОО, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом. Управо уважавајући чињеницу да тужила трпи и да ће трпети интензивне душевне болове због насталих последица, али имајући у виду све околности као и сврху ради које се оваква новчана накнада досуђује као новчана сатисфакција за претрпљене душевне болове и страх, правилно је у побијеној пресуди примењено материјално право када је другостепени суд одмерио висину накнаде у досуђеним износима. С`тога, наводи ревизије тужиле о прениској и неадекватно досуђеној накнади нематеријалне штете нису основани.

Наиме, накнада нематеријалне штете по својој природи је морална сатисфакција и има за циљ да се њоме уравнотежи поремећај у психичкој сфери

оштећеног лица и помогне му да лакше савлада душевне болове које је претрпео. Имајући то у виду, овај суд сматра да је другостепени суд тужиљи досудио правичну новчану накнаду која одговара интензитету и дужини трајања претрпљених физичких болова и страха и представља адекватну материјалну сатисфакцију у време пресуђења. Досуђивање другачијих износа накнаде било би у супротности са значајем повређеног добра и циљем коме служи правична новчана накнада, односно погодновало би се тежњама које нису спојиве са природом и друштвеном сврхом правичне новчане накнаде, што би било у супротности са одредбом члана 200. став 2. ЗОО, о којима суд води рачуна при одмеравању висине накнаде.

Из ових разлога ревизија тужиље није основана и њеним наводима није доведена у сумњу правилност и законитост другостепене одлуке па је применом члана 405. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност ревизије тужене Опште болнице Чачак на основу члана 401. став 2. тачка 5. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 125/04, 111/09), који се у овом поступку примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11) и нашао да ревизија тужене није дозвољена.

Према члану 506. став 1. (прелазне и завршне одредбе) Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11), поступци започети пре ступања на снагу овог Закона спровешће се по одредбама ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 125/04, 111/09). Према члану 23. став 3. новела Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11), објављених у "Службеном гласнику РС" бр. 55/14, ревизија је дозвољена у свим поступцима у којима вредност предмета спора побијаног дела прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, који нису правноснажно решени до дана ступања на снагу овог Закона. Тужба у овом спору ради накнаде штете поднета је 22.04.2005. године, а правноснажна другостепена пресуда која се побија ревизијом донета је 27.11.2017. године, после ступања на снагу наведених новела Закона о парничном поступку. Имајући у виду да се у конкретном случају ради о имовинско-правном спору који се односи на потраживање у новцу у коме вредност предмета спора побијаног дела 1.660.000,00 динара (13.484 евра) не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, то ревизија тужене није дозвољена.

Из овог разлога је на основу члана 404. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић